

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

SustainOrgFood: Anvendt bæredygtighed i den økologiske fødevareforsyningskæde

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Naturerhverv.dk

Danmark og EU investerer i landdistrikterne.

Velkommen til Workshop!

14. August 2014 –
Anke Stubsgaard

PARTNER I
DLBR®

Menneskets forbrug af råvarer

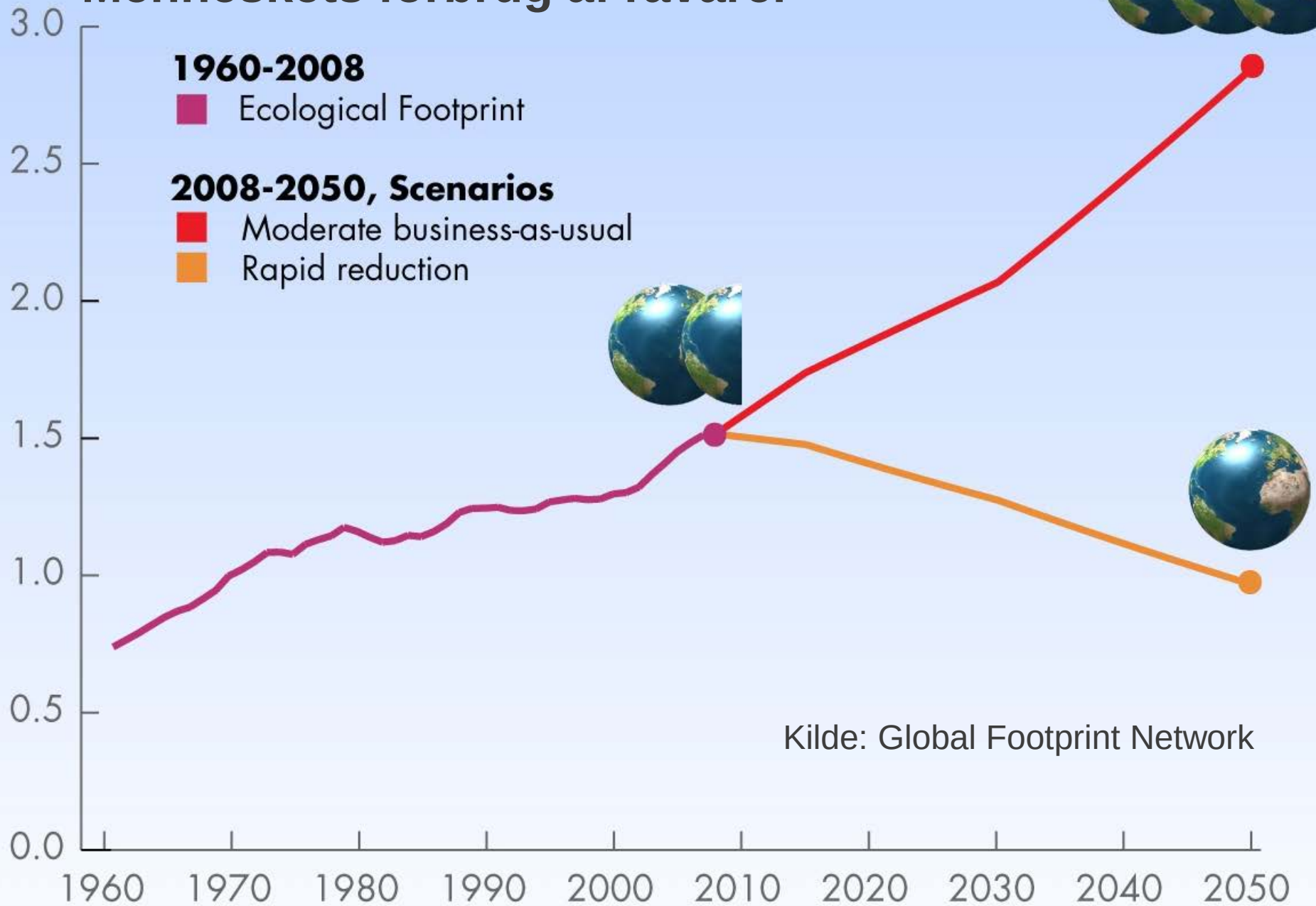
1960-2008

■ Ecological Footprint

2008-2050, Scenarios

■ Moderate business-as-usual

■ Rapid reduction

Kilde: Global Footprint Network

Citater fra Naturstyrelsens hjemmeside om biodiversitet

- Arterne udryddes mellem 100 og 1000 gange hurtigere end naturligt.
- I Danmark er mere end 340 arter uddøde siden 1850, så der er også her i landet masser af udfordringer.

European Food Sustainable Consumption and Production Round Table

Lanceret:

2009

Vision:

Udvikle forskningsbaseret, bæredygtig
forbrug og produktion

Indsatsområde: Metoder, dokumentation og vedvarende forbedringer

Aktører:

21 europæiske fødevarekæder, World Resources Institute, flere kontorer i Europakommissionen, FN's Miljøprogram og udviklingsprogram, FAO, Det Europæiske miljøagentur, flere landes regeringer har observatører med

**SUSTAINABILITY
CONSORTIUM**

The background of the slide is a dark blue gradient. At the top, there are stylized white clouds. In the center, a green lotus flower logo is positioned above a horizontal white line. Below the line, the text 'SUSTAINABILITY CONSORTIUM' is written in a bold, white, sans-serif font. At the bottom, there is a dark blue curved line representing the ground. On the left side of this line, there are two white daisies and two small green houses. On the right side, there are two more small green houses.

www.sustainabilityconsortium.org

Udvalgte medlemmer i The Sustainability Consortium

December 2012:

SAFA

Sustainability Assessment of Food and Agriculture systems

Guidelines

Baggrund

Økologisektionen

Virksomhedsforum

Bæredygtighed i
erhvervslivet

Metodeudvikling af
bæredygtigheds
vurdering (AU)

Formål

- - At imødekomme forbrugernes og samfundets forventninger om bæredygtighed i de økologiske produkter.
- - At kende forbrugernes krav til information om bæredygtighed i dansk, økologisk produktion.
- - At beskrive og øge bæredygtighed i økologisk produktion vha en samlet vurdering af økonomi, ressourcer, klima, miljø, sundhed og sociale aspekter for 4 økologiske produktionsgrene: Grøntsags-, mælke-, æg- og svineproduktion.
- - At etablere dokumentation og sporbarhed af bæredygtigheden i økologisk jordbrug og forarbejdning, for derved at gøre den økologiske afsætning mere robust.
- At lave en platform, som landbruget og landmanden direkte kan bruge til at forbedre sin bæredygtighed

Resultatet af projektet SustainOrgFood

- En model til udregning og dokumentation af bæredygtighed i dansk, økologisk jordbrug
- vha:
 - FAO's indikatorer
 - Forskning og viden om danske forhold
 - Forbrugerundersøgelser
 - Velaftprøvet værktøj
 - Data fra eksisterende databaser

AP2

Bæredygtigheds vurdering, udvikling af
indikatorer, parametre og
beregningsmetoder.

Opgave 1

Hvilke indikatorer er gode til at dokumentere bæredygtighed for mælkeproduktion, kødproduktion, æggeproduktion samt grøntsagsproduktion.

Ekspertgrupper vælger indikatorer indenfor ressourcer, klima, natur, miljø, governance, økonomi, dyrevelfærd og sociale forhold. De tager udgangspunkt i Rise's indikatorer.

Udvælgelsen af de endelige indikatorer til hver sektor sker på baggrund af en række oplysninger: Betydning, synlighed, økonomisk omkostning, gennemførlighed, mulighed for at kommunikere, indgår de i FAOs guidelines mm.

Opgave 2

At udvikle og implementere måle/registrerings metoder og beregningsmetoder til disse parametre og indikatorer

F.eks. Dyrevelfærd kan måles ved dødelighed, sygdomstilfælde, afgræsnings mulighed, staldplads, gulvtype m.m.

Andre kan indsamles ved spørgeskema

Opgave 3

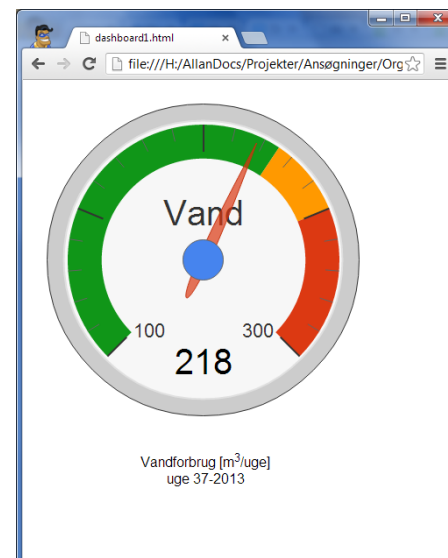
Hvordan forholder de beregnede værdier sig til:
Landbrugets mål, virksomhedens mål,
myndighedernes krav, videnskabelig ønskelige
værdier. Hvad er godt, hvad er dårligt.

F.eks. Landbruget ønsker næringsstof effektivitet,
virksomheden ønsker optimal kvalitet (nitrat, urea),
myndigheder ønsker overholdelse af regler,
videnskabelige beregninger viser forskel på metode
og tid.

Opgave 4

Hvilke parameter målinger kunne være vigtigt at registrere online, og i højere frekvens, for at give mere direkte og brugbar information i form af en bæredygtigheds barometer (BærBar) og oversættelsen til brugerflade.

F.eks.

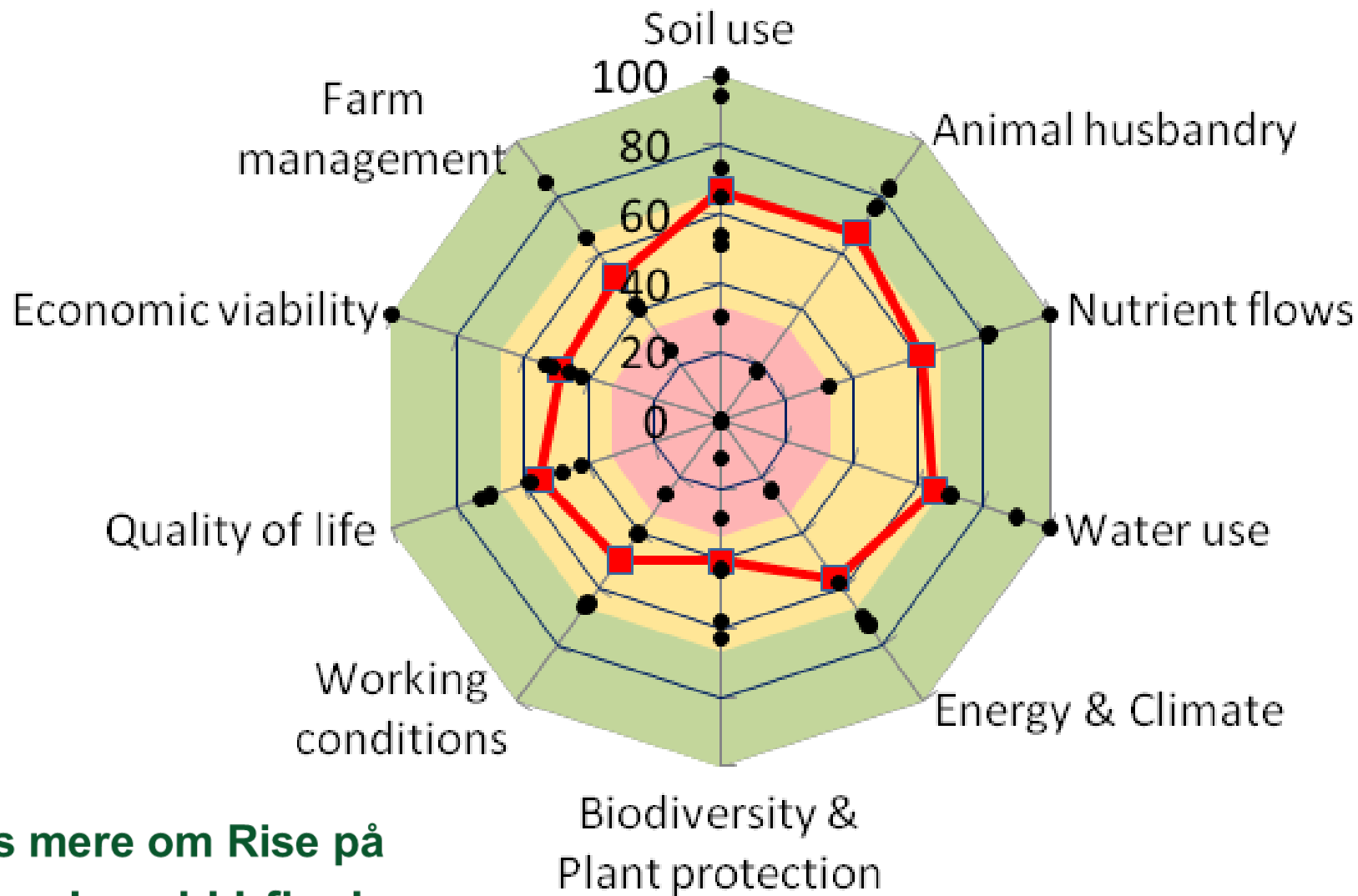
Deltagere i AP2

Faglige produktions eksperter; kvægbrug, fjerkræbrug, svineproduktion, grøntsags produktion

Faglige eksperter på indikator område; dyrvelfærd, klima, biodiversitet, miljø, markafgrøder, økonomi, produkt kvalitet, myndighedskrav

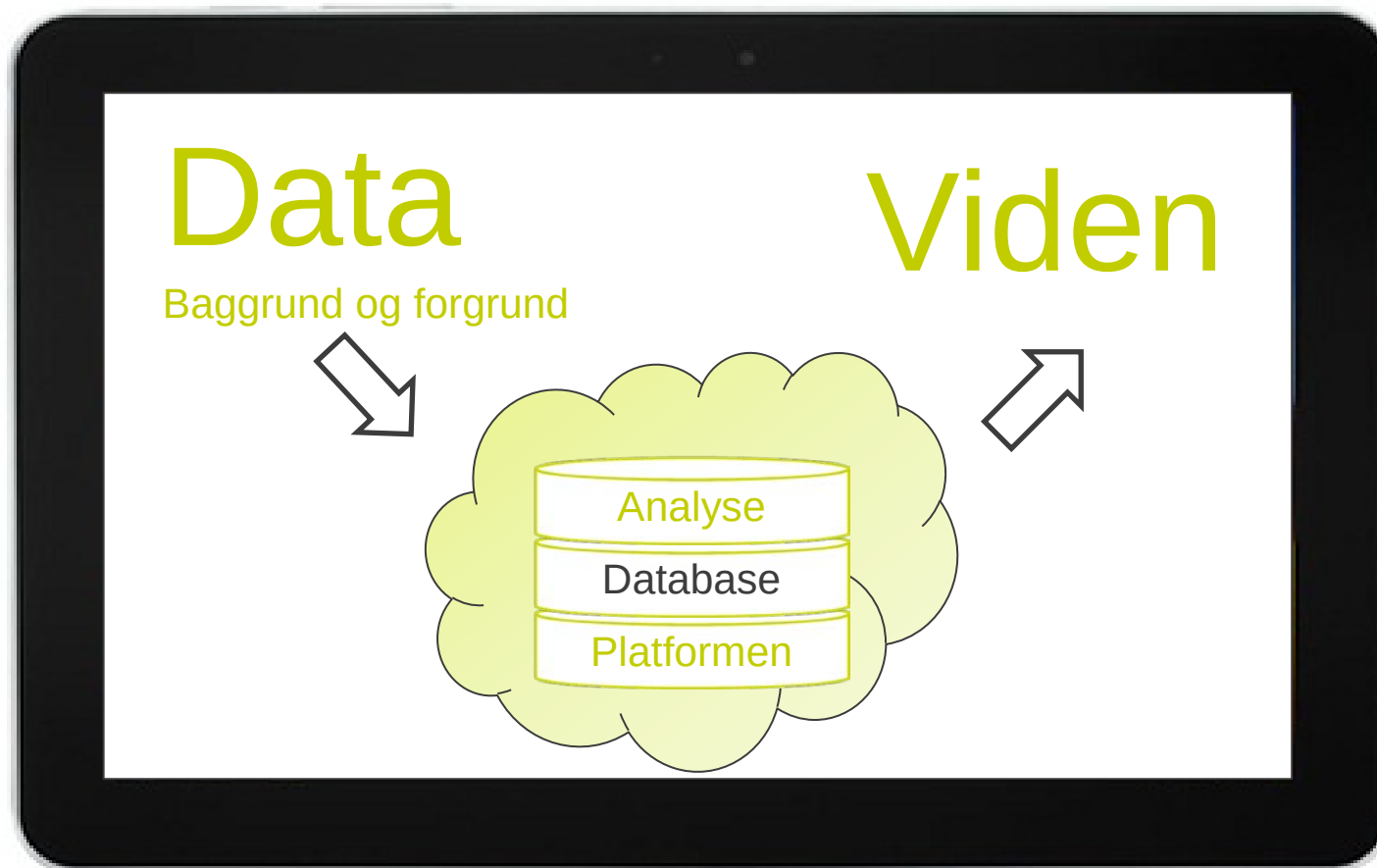
Faglige eksperter på kommunikations området; Forbrugervaner, formidling

"RISE" værktøjet til bæredygtighedsanalyser

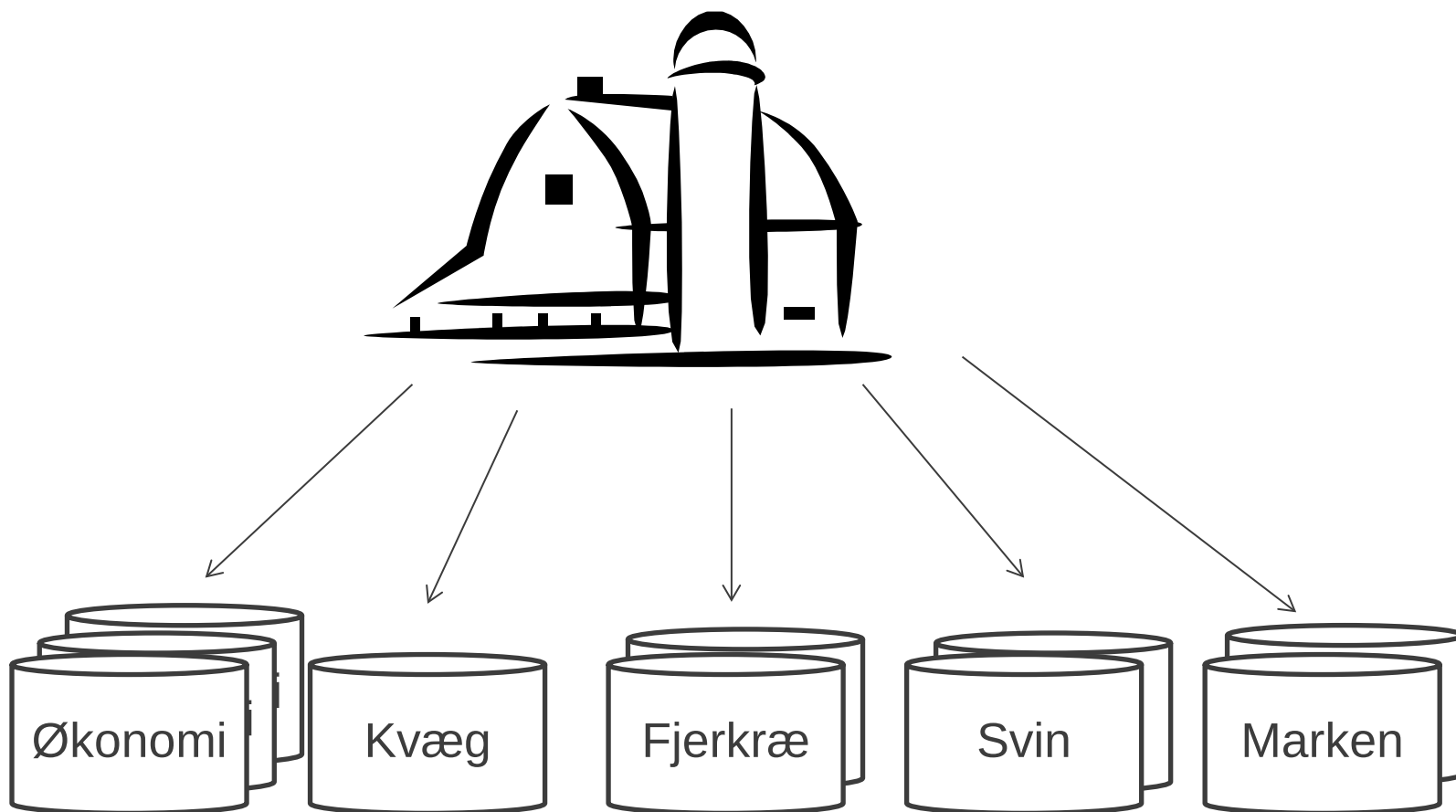

Læs mere om Rise på
www.rise.shl.bfh.ch

WP3

WP3 - (Data) høsten har været god i år.....

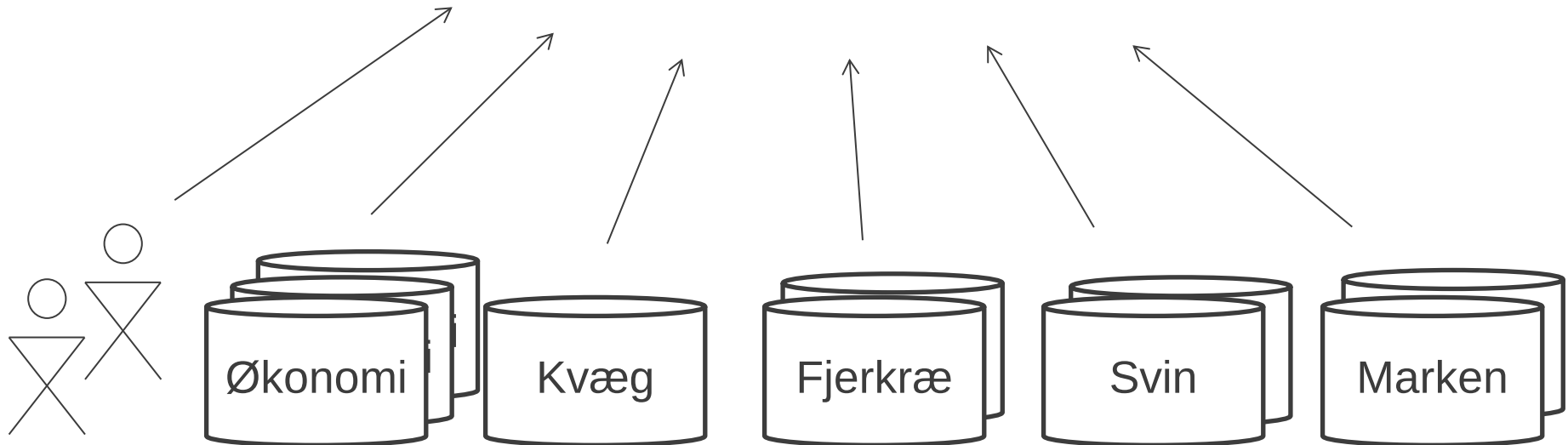
Værktøjer

RISE
Bæredygtigheds-
Analyse

Landmand.dk
"BærBar"
Bærdygtigheds-Barometer

Dansk
demo og
prototype

SustainOrgFood
AnalysePlatformen

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

AnalysePlatformen

Genvej til Kvalitet

www.AnalysePlatformen.dk

Fordele og ulemper ved automatisering

Fordele

- * Kvalitetsdata
- * Nemt for landmanden
- * Mange data → sikre estimer
- * Billigt at lave mange estimer

Ulemper

- * Mange datakilder som skal sammenkøres
- * Udfordringer med at få adgang
- * Vedligeholdelse af automatiseringen

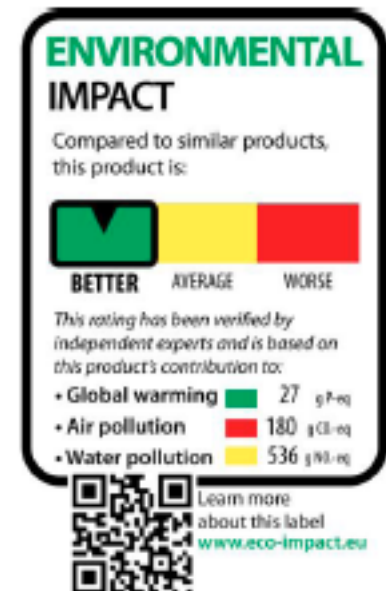
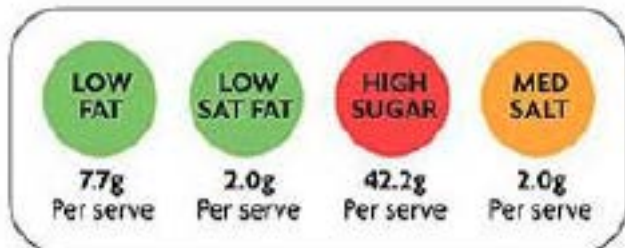
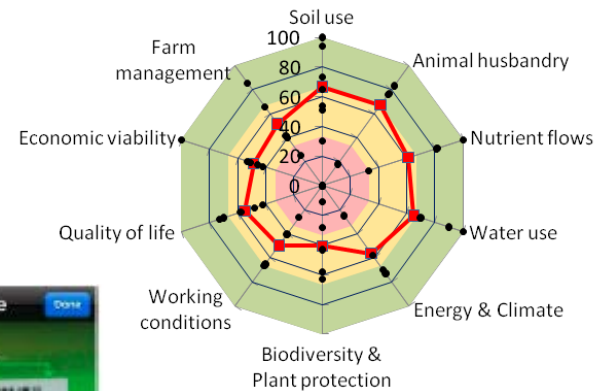
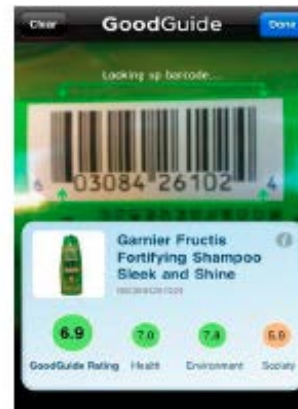
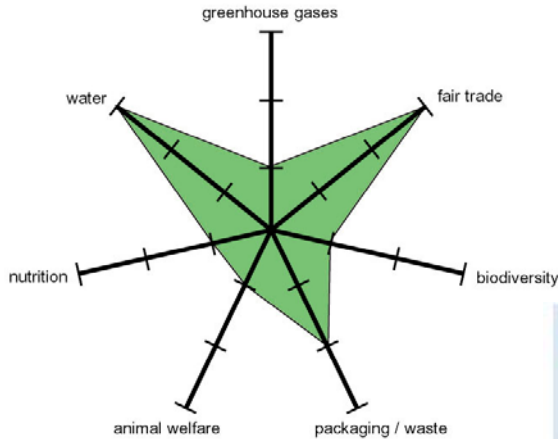
AP4: Kommunikation

- At identificere forbrugernes holdning i forhold til bæredygtighed af økologiske fødevareproduktion
- At undersøge hvilke bæredygtigheds vurderinger er interessante til at kommunikere mellem leddene i fødevare kæden (vise versa)
- At undersøge hvordan (brugerflade, frekvens, tagning) disse informationer kan kommunikeres mellem leddene i kæden
- At undersøge om kommunikation af bæredygtigheds vurderinger mellem ledene i kæden fører til en forbedret bæredygtighed i den økologiske produktions sektor.

AP4: Perspektiver ved kommunikationsdelen

- Landmanden får et direkte værktøj til at vurdere sin bæredygtigheds-indsats
 - *Benchmarking ("hvor kan jeg forbedre mig")*
- Kommunikation af bæredygtighedsdata frem til slutbrugeren (herunder sporbarhedsdata) vil øge værdien af produktet
 - *dvs et markedstræk*

AP4: Hvad og hvordan skal kommunikeres

Kommunikationskanaler:

- Ved salgsstedet
 - På emballagen
 - På Hylden
 - Terminal, QR/2D (fx smartphone)
- I nærheden af salgsstedet
 - Folder
 - Info fra butiksmedarbejder
 - Posters
- Efter salgsstedet
 - Markedsføring
 - Internet / sociale medier

WP5: Formidling. Eksempel: Svin

- Formidling via rådgivningen
- Økologiske svine-erfamøder
- Udviklingscentret for husdyr på Frilands hjemmeside:
www.udviklingscenter.com
- Frilandsnyt (nyhedsbrev til producenterne)
- Årlig svinefaglig temadag
- Årsmøde i Friland
- Landbrugsinfo, Økologisk Nyhedsbrev, Økologi&Erhverv
- Formidling via KØB direkte til landmænd
- Artikler på landbrugsinfo
- Tidsskrifter

WP1: Projektledelse

- Se deltagerskema
- Der er lige nu 30 deltagende personer
- Har vi skrevet de rette personnavne fra Jeres virksomheder?

Input til WP 1-5

Brainstorm

- Projektets konkrete økonomiske effekt
 - Udbytteøgning
 - Provenu
 - Merværdi per råvareenhed
- Markedet og kunderne
 - Hvem er aftagerne
 - Hvor stort er det samlede marked. Hvordan ser markedet ud om fem år?
 - Hvordan genereres omsætningen – hvordan er prissætningen?
 - Hvad har indflydelse på pris og efterspørgsel
 - Vil producenterne være i stand til at efterkomme efterspørgslen
- Forretningsgrundlag
 - Værdi for kunderne
 - Økonomisk potentiale for vækst, beskæftigelse, eksport (SMART)

A2-19: Oplysninger til forskningsfaglig vurdering

- Hvad er forskningsdelen i dette projekt?
- Forskningsdelens faglige indhold, herunder hvorledes forskningen indgår som et nødvendigt middel til at opnå konkrete udviklings- og demonstrationsmål.
- Forskningsdelens problemformulering, forskningsmæssige "state of the art", teoretiske grundlag og metode.
- Relevante oplysninger om arbejdsdeling i projektet samt nøglepersoner. Markér, blandt de vedlagte CV'er, hvilke der er relevante for den forskningsfaglige vurdering med "DSF" i øverste højre hjørne.
- Oplysningerne til den forskningsfaglige vurdering skal udformes som en selvstændig redegørelse om forskningsdelen. Den skal kunne læses selvstændigt uden samtidig at læse ansøgningen i øvrigt.

A2-31 Risikoanalyse

- Hvad kan gå galt?

A2-20.3: Projektets nytænkning

- Hvordan bidrager vi til vækst?
- Hvordan bidrager vi til økologisk troværdighed?
- Hvordan bidrager vi til løsning af væsentlige udfordringer?

Hvilke effekter vil projektet få?

- A2-21: Konkrete, kvantitative effekter
- A2-26: økonomiske effekter

A2-23: Sammenhæng med andre tidligere og igangværende projekter

- A2-23

A2-24: Hvilke andre institutioner og virksomheder kommer vi til at samarbejde med?

- Nationalt
- Internationalt

Tidsplan for ansøgningsfasen frem til 2/9

Aktiviteter i ansøgningsfasen

- Kommentere ansøgningen
- Deltagerskema
- Hvem er de konkrete personer, der er aktive i projektet/CV/4 linjer
- Budget
- Forretningsplan

Aktiviteter i projektfasen

- Input til parametre
- Inddrage eksisterende værktøjer, erfaringer, data
- Aktiv deltagelse i udviklingsmøder
- Undersøge om bæredygtighedsindsatsen kan bruges i kommunikation overfor forbrugerne, evt. i samarbejde med kunderne.

Konsortium struktur

- Styregruppe
- Projektledelse
- Arbejdspakker
 - Samarbejde med andre projekter
- Følgegruppe (indland og udland)

EU samarbejde om bæredygtighed i økologisk jordbrug og produktion

- VFL økologi samarbejder med Bioland i Tyskland og FiBL i Schweiz og Tyskland om regional tilpasning af Rise og fælles forståelse for bæredygtighedsbegrebet.
- SOAAN netværket har lige sendt første version i høring af "Best Practice Reference for Agriculture and Its Value Chains", der er tænkt som et inspirationskatalog for øget bæredygtighed i økologisk jordbrug

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond
for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet
for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget
i finansieringen af projektet.

Støttet af
Fødevareministeriet og EU

Landdistrikter.dk

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Danmark og EU investerer i landdistrikterne.

KØB:

Kompetenceudvikling til Økologisk Bæredygtighed

Efteråret 2013- 2015

- Undervisning af økologikonsulenter fra 11 landbocentre i at udføre bæredygtighedsvurderinger med Rise værktøjet.
- Minimum 50 bæredygtighedsvurderinger hos landmænd.
- Evaluering af metoden undervejs.
- 3 workshops rundt i DK for at diskutere, hvordan bæredygtighedsvurderingerne fører os videre i en mere bæredygtig produktion, samt hvordan vi kommunikerer dette overfor forbrugerne.

Hvad får vi ud af denne indsats?

- Graden af bæredygtighed i økologisk jordbrug dokumenteres og bruges det i den politiske udvikling.
- Vi forbedrer sporbarheden overfor forbrugerne, ikke bare mht. fødevarekvalitet i traditionel forstand, men også de andre kvaliteter i økologisk jordbrug.
- Vi giver landmændene et redskab til at tage lån og give kreditorerne en bedre mulighed for at vurdere bedriften.
- Vi medvirker til at vi i Danmark og i EU har en vis fælles forståelse for, hvad der er bæredygtigt.
- Vi øger graden af bæredygtighed i danske, økologiske jordbrug og forarbejdningsvirksomheder